

GRUP FOCUS

ROMEA

director artístic: Calixto Bieito

Temporada 08-09

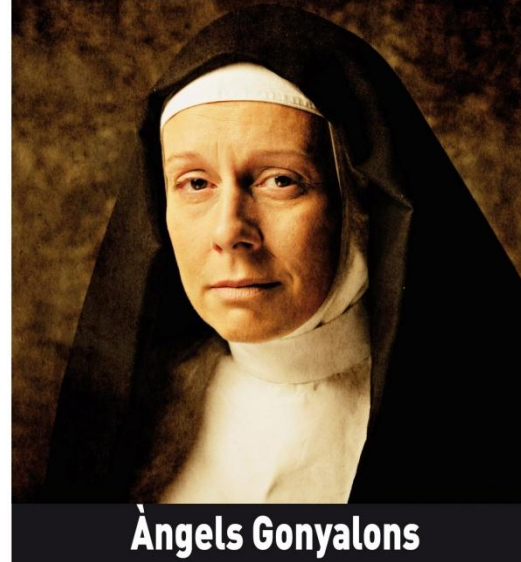
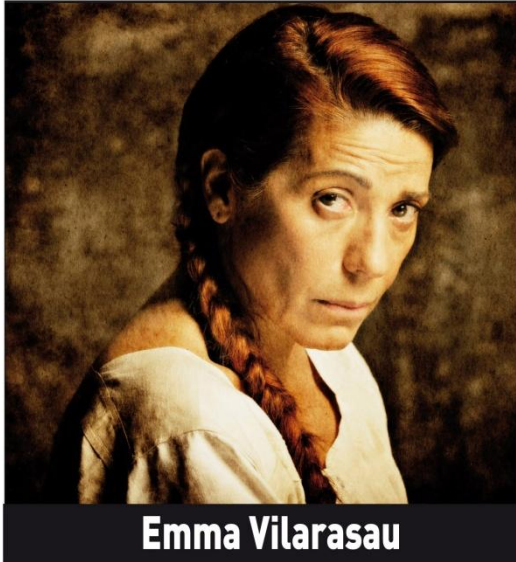
Del 19 de març al 17 d'abril

La infanticida

Germana Pau

de Víctor Català (Caterina Albert)

direcció Josep Maria Mestres

LA INFANTICIDA i GERMANA PAU

de **Víctor Català**
direcció
Josep Maria Mestres

del 19 de març al 17 d'abril

DEL 19 DE MARÇ AL 17 D'ABRIL DE 2009

La infanticida i Germana Pau

Títol original

Espectacle compost pels monòlegs *La infanticida i Germana Pau*

Autora

Víctor Català (pseudònim de Caterina Albert)

Direcció

Josep Maria Mestres

Repartiment

Emma Vilarasau	Nela (<i>La infanticida</i>)
Àngels Gonyalons	Germana Pau (<i>Germana Pau</i>)
Oriol Ruiz	Malalt hospital (<i>Germana Pau</i>)

Escenografia i vestuari

Pep Duran

Il·luminació

Xavier Clot (AAI)

Caracterització

Toni Santos

Espai Sonor

Damien Bazin

Direcció de Producció **Amparo Martínez**

Cap de Producció **Maite Pijuan**

Producció Executiva **Raquel Doñoro**

Direcció Tècnica **Miguel Montes**

Ajudant de Direcció **Marta Soler**

Regidoria i sastreria **Àngels Roca**

Tècnics Teatre **Roger Muñoz, Alberto Pérez**

Construcció d'Escenografia **El Teler**

Prensa i comunicació Sara Peralta
Reportatge fotogràfic David Ruano
Disseny gràfic sSB
Publicitat Publiespec

Agraïments Jordi Castellanos, Nina Pawloski, Teatre Nacional de Catalunya

Gènere: Drama
Espectacle en català
Durada 1 hora 20 minuts amb entreacte
Estrena al Teatre Romea el 20 de març de 2009

És una producció de Teatre Romea

Agraïment a Lluís Albert les fotografies facilitades de Caterina Albert del Museu-Arxiu Víctor Català a l'Escala (Alt Empordà)

Aquest dossier de premsa conté part del dossier pedagògic que es pot trobar a:
www.teatreromea.cat i www.grupfocus.cat (sala de premsa)

Aquest dossier és una iniciativa conjunta del Teatre Romea, la Universitat Pompeu i la Universitat de Vic. Enric Gallén i Miquel M. Gibert, dels Departaments de Traducció i Ciències del Llenguatge, i d'Humanitats, respectivament, de la Universitat Pompeu Fabra i M. Carme Bernal, de la Facultat d' Educació de la Universitat de Vic.
Coordinació: Enric Gallén, de la Universitat Pompeu Fabra i M. Carme Bernal, de la Universitat de Vic.

Sinopsi

La infanticida

Monòleg dramàtic en vers que és distingit als Jocs Florals d'Olot el 1898
Inclòs a *Teatre inèdit*. Tàrrrega: F. Camps Calmet 1967 i a *La infanticida i altres textos*. Barcelona: La Sal, 1984

Nela, la protagonista d'aquest monòleg dramàtic, és una jove camperola. Narra aquesta història des de la cel·la del manicomi, on l'han tancada després de matar la seva filla recent nascuda. La criatura és el fruit dels seus amors desenfrenats amb un jove de la burgesia catalana. Atemorida per si el seu pare s'assabenta de tal deshonra i compleix l'amenaça de degollar-la, la Nela escull aquest destí per a la seva filla.

Germana Pau

Monòleg teatral en vers inclòs al volum *4 monòlegs en vers*.
Barcelona: Tipografia L'Avenç, 1901

Cel·la d'una casa de curació, assistida per germanes Paüles. Un llit en el qual jeu un home molt malalt. La Germana Pau s'ha d'ocupar d'ell. A poc a poc, descobrirem que la monja coneix l'home d'abans de fer-se religiosa. A partir d'aquí, l'actitud de la dona canvia radicalment i precipita la relació amb el pacient cap a un final inesperat.

Emma Vilarasau i Àngels Gonyalons, excel·lents i reconegudes intèrprets, dirigides per Josep Maria Mestres, ens commouran i emocionaran en dos torbadors textos de Víctor Català.

El ROMEA torna a acollir el monòleg *La infanticida* i presenta per primer cop una posada en escena de *Germana Pau*, de la singular escriptora Caterina Albert.

Les actrius **Emma Vilarasau** i **Àngels Gonyalons** seran les protagonistes de l'espectacle format per dos monòlegs dramàtics de l'excepcional i singular escriptora **Víctor Català** (pseudònim de **Caterina Albert**), dirigides per **Josep Maria Mestres**.

Emma Vilarasau es retroba amb el personatge de Nela al Teatre ROMEA, després de 17 anys, al mateix escenari on va obtenir els millors elogis per part de la crítica per la seva magnífica interpretació a *La infanticida*.

Àngels Gonyalons, ens descobrirà *Germana Pau*, peça dramàtica inèdita als escenaris, i que ens narra de forma magistral els sentiments d'odi i enveja per un desig insatisfet.

Notes del director

Fa uns quants anys (força... però això del temps és tan relatiu!), en aquest mateix Teatre Romea, estrenàvem un espectacle format per dos monòlegs: *Feminista* de Santiago Rusiñol, amb l'enyorada Glòria Roig, i *La infanticida* de Víctor Català, amb Emma Vilarasau. Se'n van fer molt poques representacions i, si ens hem de guiar pel record i les cròniques, podríem afirmar que els pocs espectadors que van poder assistir-hi foren uns privilegiats...

Avui veureu i "sentireu" una nova representació de *La infanticida*, aquesta vegada acompanyada d'un altre monòleg de Caterina Albert / Víctor Català: *Germana Pau*. I espero i desitjo que tots plegats puguem tornar a considerar-nos uns privilegiats.

Tant l'Emma com jo teníem moltes ganes de tornar a donar vida a la Nela i sabíem que tard o d'hora hi tornariem. Ens havia commogut massa per oblidar-nos d'ella. I us puc assegurar que el retrobament ha estat tant o més estremidor que el primer cop. Per més vegades que escoltis les paraules que Caterina Albert va posar en boca d'aquesta pobra víctima del poder del patriarcat, no pots deixar d'emocionar-te, de commoure't, de sentir empatia amb el seu dolor. I més si a tot això hi afegim que, per un d'aquells rars fenòmens que de vegades passen al Teatre, l'Emma no interpreta la Nela, l'Emma és la Nela.

I, per si no n'hi havia prou, "descobrirem" *Germana Pau*. Àngels Gonyalons es posa en la pell d'aquesta dona-monja-àngel-diable que, víctima d'un abandonament amorós, s'ha reclòs en la religió i s'ha fabricat una cuirassa de fredor emocional que es trencarà de forma imprevisible i tràgica.

A elles dues, l'Emma i l'Àngels: moltes gràcies! A vosaltres: que gaudiu del privilegi! I a Caterina Albert / Víctor Català només podem dir-li una cosa *in memoriam*: "Senyora, als seus peus!"

Josep Maria Mestres

Víctor Català vista per un familiar

Els espectadors d'una obra teatral o projectada en una pantalla no acostumen a incórrer en l'error de suposar una relació directa entre el paper que interpreta un actor o una actriu i la seva autèntica personalitat. No els costa establir una franca distinció entre la ficció i la vida privada. Però, en el cas dels autors, és freqüent que hom tracti d'analitzar els protagonistes de llurs obres en clau biogràfica. Aquest és el parany en què han caigut els crítics literaris i les estudioses de la producció de Víctor Català que, basant-se en interpretacions pseudo-freudianes merament subjectives, han arribat a conclusions completament errònies sobre el perfil humà de l'autora. Des del meu privilegiat seti de familiar que l'havia tractat a fons, puc afirmar que el dualisme Caterina Albert - Víctor Català era un cas remarcable de doble personalitat. Confesso que havia de fer un esforç per identificar la meva tia Caterina amb la cèlebre escriptora. Em donava la sensació que, com per una mena d'encanteri, amb la ploma als dits es transfigurava en una dona genial. Goso dir que, amb les crues narracions que la van immortalitzar com a prosista excepcional, Víctor Català, sense proposar-s'ho, va esbossar un distorsionat retrat psicològic de Caterina Albert.

En el magistral pròleg del recull de narracions titulat *Ombrívols*, editat l'any 1904, Víctor Català s'autodefineix amb una encertada comparança. N'escullo els fragments següents: "El cor humà és com una casa a quatre vents: per tres hi dona ara el sol, ara l'ombra, però el quart està reservat a l'ombra exclusivament... Jo quan vaig començar de guaitar a través de mon cor les coses del món, vaig ensopegar-me a fer-ho per la quarta banda... Però no tingueu por: Déu no m'ha pas fet obsés ni pessimista de natura; i si ara guaito per la quarta banda és perquè no es pot guaitar per totes alhora, no perquè vulga aparedar les altres tres que donen sobre la vida..."

Però, malgrat les bones intencions que expressa en els darrers paràgrafs transcrits, Caterina Albert -com els personatges que havia creat-, també va ser víctima d'un fatal destí: va seguir el camí que inicialment li va traçar Víctor Català i va quedar irremissiblement encasellada com a autora dramàtica per excel·lència. Per això, empresaris, actors i actrius s'han mostrat sempre reticents a l'hora de donar a conèixer les obres que va escriure amb un insospitat sentit de l'humor. En una situació semblant es va trobar també com a poetessa...

Enguany, des de l'escenari del Teatre Romea, Víctor Català ens ha invitat a guaitar el món pel costat ombrívol. Però, en una altra avinentesa desitjaria que aquest mateix escenari es convertís en un dels tres finestrals més assolellats pels quals també va treure el cap la polifacètica autora.

El seu nebot fillol **Lluís Albert i Rivas**

Fundador del Museu - Arxiu Víctor Català

L'Escala, desembre de 2008

Lluís Albert i Rivas (Barcelona, 14 de juny del 1923 -) és musicòleg, compositor i també estudiós de l'obra de la seva tia Caterina Albert "Víctor Català".

Sobre l'autora

Víctor Català

(L'Escala, 1869 - 1966)

Pseudònim de Caterina Albert. Novel·lista, narradora, autora teatral i poeta, és especialment coneguda per la novel·la *Solitud* (1905), obra que esdevé referent del modernisme i el naturalisme literari. L'èxit, però, li arriba al 1898, quan li són premiats, als Jocs Florals d'Olot, un poema, *Lo llibre nou*, i el monòleg teatral *La infanticida*. L'autoria femenina d'aquest drama rural provocà un escàndol als cercles literaris de l'època, els quals l'havien acceptada com a poeta sempre que se cenyís al model conservador i no pretengués parlar sobre la identitat o el desig femenins.

Aquest fet porta la seva creadora a refugiar-se sempre més sota pseudònim.

De la seva obra teatral cal destacar *La infanticida* (1898); *Verbagàlia*, *Les cartes*, *L'alcajota* (recollits a *Teatre inèdit*); i *4 monòlegs en vers* (1901), volum que inclou *La tieta*, *Pere Màrtir*, *La Vepa* i *Germana Pau* (alguns d'aquests monòlegs són considerats peces de teatre, i, de fet, han estat representats en alguna ocasió).

Biografia:

www.escriptors.cat/autors/albertc

www.lletra.com

"En el fons de les obres de Víctor Català sempre hi ha present la rebel·lió de Caterina Albert contra les forces que coarten i limiten la realització de les personalitats. Per això les seves obres es converteixen en un revulsiu, o en alguns casos són una crítica evident".

Núria Nardi

"Caterina Albert / Víctor Català, dona i escriptora". Serra d'Or n. 545, maig 2005.

Sobre el pseudònim (Origen del pseudònim)

L'any 1900 vaig publicar el primer llibre: un recull de versos, titulat El cant dels mesos. La meua àvia havia mort l'any 99, i l'estiu següent, per raó del dol, encara sortíem menys que mai de casa. Un matrimoni amic nostre, però, va venir a fer-nos companyia. Un dia, estava jo escrivint, va acostar-se'm la senyora. Em preguntà què feia. Eren els Cants dels mesos. Els hi vaig llegir, va mostrar-hi complaença. Va demanar-me'ls, no els hi vaig refusar. I al cap d'un mes de ser fora, la senyora va escriure'm: "Tinc imprès el seu llibre, no em faci llençar els diners. Digui'm quin nom d'autor vol que hi posi, si té inconvenient a donar el seu". I tal, si hi tenia inconvenient! Mai a la vida no hauria signat res amb nom de dona. Jo, aleshores, treballava en una novel·la, que no he acabat encara, el protagonista de la qual es deia Víctor Català. Vaig refugiar-me en aquest nom. Heus ací l'origen del meu pseudònim.

Tomàs Garcés

"Fragments de Cinc Converses. Barcelona": Columna, 1985. Font: Revista de Catalunya, any III, núm. 26, agost 1926, p. 126-134

Notes sobre l'obra

Amb *Germana Pau* i *La infanticida*, Víctor Català sap treure el màxim profit del seu desig d'actualització del monòleg. Les dues protagonistes -Júlia/Germana Pau i Nela - violen amb el seu comportament, fruit de les conseqüències de la frustració i la passió amorosa, les estrictes normes morals de la societat establerta que, en tant que Víctor Català, Caterina Albert no va tenir cap mena de por ni de pudor a expressar.

Germana Pau

Comentem, en primer lloc, les peripècies i transgressions de Júlia/Germana Pau - quina cruel ironia, la del seu nom!-. Temps enrere, la Júlia va estimar amb bogeria un home, que la va abandonar per "aquella innoble avespa d'ulls impúdics, carn de bordell embolicada amb sedes." Contrariada, va decidir fer-se monja i convertir-se en la Germana Pau. En llegir el monòleg, un home resta colpit per la violència física i verbal amb què la monja, en retrobar en un moribund l'home que la va rebutjar, decideix dur a terme la seva venjança personal. justament ara quan se sent "cosa" i com "una eruga que se rebolca sens voler, per terra, lluny dels homes, de Déu, ... i de tota ànima." La dona es mostra rabiosa i ressentida per la vida íntima que hauria pogut gaudir amb l'home que estimava i que la va abandonar. Tanmateix hi ha un element que acaba per enfonsar-la: la sensació d'haver estat, amb les seves paraules venjatives, la causa immediata de la mort de l'home. En el seu cas, l'atzar s'ha presentat per reblar el clau del seu turment.

La infanticida

Pel que fa a *La infanticida*, es tracta del primer monòleg que va escriure Víctor Català i que va presentar en els Jocs Florals d'Olot de 1898. Com anota Jordi Castellanos: "el caràcter modernista que hi descobria el secretari del jurat es trobava justament en l'elevació del determinisme naturalista a una concepció simbòlica que remet a un fatalisme còsmic que engloba i domina el sentit de la vida humana". Una concepció que és també en part compartida per *La tieta* i *Germana Pau*.

Cal valorar el tractament personal i original que Víctor Català fa tant del monòleg com del caràcter de la Nela a *La infanticida*. Amb tots els matisos que calgui, la protagonista, que expressa públicament el seu estat emocional, transgredeix amb el seu comportament afectiu les normes socials i morals establertes. Perquè ella ha estimat un home lliurement, ha conegut el plaer, que ha donat fruit; un fruit, però, no acceptat per la societat i que serà la causa irremissible del seu sentiment de culpabilitat fins a dur-la a un estat de bogeria i d'autopunició. Des d'aquesta òptica, i amb totes les distàncies del cas la Nela guarda alguns punts de contacte, amb un caràcter com el de *La senyoreta Júlia* (1886), d' August Strindberg, i sobretot amb personatges de Guimerà com la Marta (*Terra baixa*), la Maria Rosa (de la mateixa obra homònima), o l' Àgata (*La filla del mar*), que han viscut i patit les conseqüències del desig amorós i del rebuig social.

A *La infanticida*, Víctor Català converteix el monòleg en l'expressió autèntica, dura i crua, d'una torbació i una tensió física i psíquica que duu la protagonista a explicar-se, justificar-se i sincerar-se emotivament davant d'un auditori, que, en el seu estat

d'embogiment, creu que la contempla. El seu delicat estat anímic la duu a reviure angoixadament la passió interrompuda que encara sent pel Reiner i la por de l'amenaça del pare, en forma d'una simbòlica i fàl·lica falç, que recorda la utilització igualment simbòlica i fàl·lica del ganivet a *Terra baixa*, o la fitora a *La filla del mar*, de Guimerà.

Com a dona i com a dramaturga, Caterina Albert/Víctor Català hauria tingut dificultats de ser acollida amb dos monòlegs com *La infanticida* o *Germana Pau*, si tenim en compte a més la poca consideració artística, social i crítica que s'atorgava al monòleg en l'escena catalana d'inicis del segle XX. Cal tenir ben present que les empreses, les companyies, els intèrprets i el mateix públic no van atorgar mai al monòleg còmic i, molt menys al dramàtic, el mateix estatus que a qualssevol de les altres peces menors del gènere dramàtic.

La qüestió és que la creació dels *Drames rurals* va permetre a Víctor Català tractar la realitat amb una llibertat artística que, probablement, els condicionants de l'entorn teatral català, no li haurien permès de realitzar si hagués decidit continuar la seva esperançada carrera com a dramaturga.

Enric Gallén i Miquel M. Gibert

La crítica va dir sobre *La infanticida* ... l'any 1992

"Així doncs, un cop llegida la premsa que va parlar de la representació de *La infanticida*, podem dir que aquest monòleg, el 1992, a diferència de 1967, va tenir una bona recepció tant pel que fa a la crítica com al públic. D'aquesta representació allò que totes les publicacions esmenten i cal ressaltar és la magnífica actuació d'Emma Vilarasau. Aquí, el gènere del monòleg va servir perquè l'actriu demostrés el seu dot interpretatiu, pel qual, el desembre de 1992, va obtenir el premi a la millor interpretació de la crítica de Barcelona."

La Vanguardia, 13.05.92 - Joan-Anton Benach, *Conmovera infanticida*

Avui, 16.05.95 - Joan Casas, *Un esquinç a l'ànima*

El Periódico, 17.05.92 - Gonzalo Pérez de Olaguer, *Una gran interpretació*

El País, 18.05.92 - Joan de Sagarra, *La vanganza del teatro*

Ign. Muñoz i Pairet

"La recepció de *La infanticida* a la premsa. 1967 i 1992", dins II Jornades d'Estudi, Vida i obra de Caterina Albert i Paradís (Víctor Català), escrit per Enric Prat, Pep Vila. Biblioteca Abad Oliva. Publicacions de l'Abadia de Montserrat, 2002 pp. 359-385)

Josep Maria Mestres i Llamola

Director d'escena

Premis: ADE 2008 de Direcció per *El ventall de Lady Windermere*; Butaca 2005 al millor espectacle musical per *Paradís*; Millor Direcció als Premis de les Arts Escèniques de la Generalitat Valenciana/Crítica de Teatre de València al millor Espectacle per *Las variaciones Goldberg*; Butaca al millor espectacle de petit format per *Un matrimoni de Boston*; Crítica de Barcelona per *Klowns*; Butaca 1996 a la millor Direcció per *Dakota*; Crítica de Barcelona per *Kràmpak*; Crítica de Barcelona per *Yvone, princesa de Borgonya*; FAD per *La Loll, un xou ben viu*; Crítica Serra d'Or per *Gran imprecació davant la muralla de la ciutat*; Adrià Gual 1985 per *Fantasio*.

Teatre: *Cancun*, de Jordi Galceran. (T. Borràs, 2008), *Converses amb la mama*, de Jordi Galceran, a partir del guió cinematogràfic de Santiago Carlos Oves. (T. Capitol, 2008); *Silencio... vivimos*, d'Adolfo Marsillach/Paco Mir. (T. Fígaro - Adolfo Marsillach, 2008); *El maletín o La importancia de ser alguien*, de Mark Ravenhill. (Festival Grec. TNC. Festival de Otoño de Madrid, 2007); *El ventall de Lady Windermere*, d'Oscar Wilde. (TNC, Sala Gran, 2008); *El barbero de Sevilla - Bohemios* de Nieto Giménez. (T. de la Zarzuela, 2007); *Baraka*, de Maria Goos. Cia. Toni Cantó, Josep Maria Mestres. (T. La Latina, 2006); *Il piu bel nome*, d'Antonio Caldara. (T. Metropol. Festival d'Òpera de Butxaca, 2006); *Paradís*, de Jordi Galceran i Esteve Miralles. Música d'Albert Guinovart. Bitó Produccions. Temporada Alta. (T. Condal, 2005); *Las variaciones Goldberg*, de George Tabori. Teatres de la Generalitat Valenciana. (T. Rialto, 2005); *Un matrimoni de Boston*, de David Mamet, (T. Lliure, TNC, 2005); *La xarxa*, de Joan Brossa. (Espai Brossa, 2004); *El otro lado de la cama*, adaptació teatral de Roberto Santiago del guió cinematogràfic de David Serrano. LaZonaFilms. (T. Amaya, 2004); *Terrasanta*, de Bruno Dozza i Antonio Monroy; *El retablo de Maese Pedro*, de Manuel de Falla. (Festival Internacional de Piano Ciudad de Lucena, 2004); *El tinent d'Inimmore*, de Martin McDonagh. (TNC, 2003); *Romeo i Julieta*, de William Shakespeare. (T. Lliure, 2003); *Pallassos. Forum 2mil i pico*, d'Oriol Boixadé, Josep Maria Mestres i Joan Montanyès. Monti & Cia. (T. Lliure. Teatre Fabià Puigserver, 2002); *No es tan fácil*, de Paco Mir. Pentación/Tricycle. (T. Muñoz Seca, 2002); *Sueños & Folias. Raíces y Memoria de la Hesperia Perdida*. Dir. musical de Jordi Savall. (T. Liceo. Salamanca, 2002); *La filla del mar*, d'Àngel Guimerà. (TNC, 2002); *23 centrimetros*, de Carles Alberola i Roberto García. Pentación. (T. Reina Victoria, 2001); *Unes polaroids explícites*, de Mark Ravenhill. Cia. T. Lliure. (Lliure de Gràcia, 2001); *La bella Helena*, d'Offenbach, Meilhac i Halévy. 3xtres. (T. Victòria, 2001); *23 centímetres*, de Carles Alberola i Roberto Garcia. Bitó Produccions/Albena. (T. Poliorama, 2001); *No és tan fácil*, de Paco Mir. El Tricycle/Vània Produccions. (T. Capitol, 1999); *Fashion, Feeling, Music*, de Lluís Hansen, Josep Maria Mestres i Carles Puértolas. Cia. Teatre Lliure. (T. Lliure, 1999); *Cantonada Brossa*, de Joan Brossa. (Co-dirigida amb Rosa Maria Sardà, Lluís Pasqual i Josep Montanyès) Cia. Teatre Lliure. (T. Lliure, 1999); *Salvoats*, d'Edward Bond. Cia. Zitzània Teatre. (T. Lliure, 1998); *Hola Brecht*, sobre textos de Bertold Brecht. Cia. Zitzània. (Artenbrut, 1997); *Fum, Fum, Fum*, de Jordi Sánchez. CDGC. (T. ROMEA, 1997); *Klowns*, de Joan Montanyès i Josep Maria Mestres. Monti & Cia. (T. Lliure, 1997); *Dakota*, de Jordi Galzeran. 3xtres. (T. Poliorama, 1996); *A l'est de qualsevol lloc*, d'Edward Thomas. Zitzània (T. Mercat de les Flors, 1995); *Kràmpak*, de Jordi Sánchez. Cia. L'Idiota. Festival de Sitges. (T. Villarroel, 1994); *Enemy of class*, de Nigel Williams. Zitzània Teatre. SAT.

(T. Lliure, 1994); *Yvone, princesa de Borgonya*, de Witold Gombrowicz. Cia. Rebeca de Winter, 1993; *La Lloï, un xou ben viu*, Cia. Lloï Bertran. (T. Condal, 1993); *La infanticida*, de Víctor Català. CDGC. (Teatre Romea, estrena 11 de maig de 1992 i T. Lliure); *Feminista*, de Santiago Rusiñol. CDGC. (T. Romea, 1992); *Negróni de Ginebra*, de Maria Antònia Oliver. Cia. Zitzània Teatre. (T. Alegria, 1991); *Reivindicació de la senyora Clito Mestres*, de Montserrat Roig. CDGC. (T. Romea, 1991); *Gran imprecació davant la muralla de la ciutat*, de Tankred Dorst. Cia. Zitzània Teatre. (T. Adrià Gual, 1990); *Fantasio*, d'Alfred de Musset. (T. Adrià Gual, 1998)

Emma Vilasarau

Nela

Va estudiar Interpretació a l'Institut del Teatre de Barcelona, i al centre de Philip Gaulier a París.

Premis: Crítica Teatral de Barcelona per *La Infanticida*; Crítica Teatral de Barcelona Ex-aequo per *Dansa d'agost*; Margarida Xirgu 1993 per *Dansa d'agost*; Butaca 1998 per *Paraules encadenades*; Festival Internacional de cinema de Los sin nombre/ *Els sense nom*; Crítica Teatral de Barcelona per *Criptograma*; Butaca 2000 *Los sin nombre*; TeatreBCN 2000-2001 per *Un tramvia anomenat Desig*; Públic 2001 per *Un tramvia anomenat Desig*; Públic 2003 *L'Habitació del nen*; TeatreBCN 2004-2005 *Les tres germanes*; Premi Zapping 2007 millor actriu de TV.

Teatre: *Espectres*, de Henrik Ibsen. Dir. Magda Puyo (T. Romea, 2008); *Carta d'una desconeguda*, de S. Zweig (T. Borràs, 2007); *Matrimoni de Boston*, de D. Mamet. Dir. J. Ma. Mestres (T. Lliure i TNC, 2005); *Les tres germanes*, d'A. Txéjov (T. Lliure, 2005); *L'habitació del nen*, de J. Ma. Benet i Jornet. Dir. S. Belbel (T. Lliure, 2003); *Un tramvia anomenat Desig*, de T. Williams. Dir. M. Dueso (T. Romea, 2003); *El criptograma*, de D. Mamet. Dir. S. Belbel (TNC, 1999); *Paraules encadenades*, de J. Galceran. Dir. T. Townsend (CDGC, 1998); *Busco el Sr. Ferran de Carrière*. Dir. P. Planella (T. Villarroel, 1996); *El barret de cascavells*, de Pirandello. Dir. Ll. Homar (T. Lliure, 1994); *Dansa d'agost*, de Brian. Fiel. Dir. P. Planella; *Roberto Zucco*, de Koltés. Dir. Ll. Pasqual (T. Lliure, 1993); *La infanticida*, de Víctor Català. Dir. J. Ma. Mestres (CDG, 1992); *Els gegants de la muntanya*, de Pirandello. Dir. X. Masó; *Terra Baixa*, d'À. Guimerà. Dir. F. Puigserver (T. Lliure, 1990); *Tàlem*, de S. Belbel (CDGC, 1990); *Les noces de Fígaro*, de Beaumarchais. Dir. F. Puigserver (T. Lliure, 1989); *La bona persona del Sezuan*, de B. Brecht. Dir. F. Puigserver (T. Lliure 1988); *El 30 d'abril*, de P. Quart. Dir. P. Planella; *L'última copa*, de H. Printer. Dir. X. Masó; *Lorenzaccio Lorenzaccio*, d'A. Muset. Dir. Ll. Pasqual (T. Lliure, 1987); *Santa Joana dels escorxadors*, de B. Brecht. Dir. K. Ziedrich, *El combat*, de Koltés. Dir. C. Portacelli (Mercat de les Flors, 1986); *La ronda*, d'A. Snitzler. Dir. M. Gas (CDGC, 1986); *Els últims vespres de carnaval*, de C. Goldoni. Dir. Ll. Pasqual (T. Lliure, 1985); *Els fills del sol*, de M. Gorki. Dir. C. Portacelli; *La flauta màgica*, de Mozart. Dir. F. Puigserver (T. Lliure, 1984); *L'hèroe*, de S. Rusiñol. Dir. F. Puigserver; *Al vostre gust*, de W. Shakespeare. Dir. Ll. Pasqual (T. Lliure, 1983); *L'impromptu a Versalles*, de Molière. Dir. Ll. Pasqual (Teatre de L'Institut, 1981-82).

www.emmavilarasau.net

Àngels Gonyalons

Germana Pau

Directora des de 1994 de l'escola *Memory* de Teatre Musical juntament amb Txell Gonyalons.

Estudis de cant i ball a Londres i Nova York al Broadway Centre. Especialitzada en teatre musical, ha estat un referent en aquest gènere teatral a Catalunya.

Premis: Sant Jordi de cinema per millor actriu revelació per *Bom Boom*, de Rosa Berges; Nominació Fotogrames de Plata per *Memory* i *Nou Memory*; Margarita Xirgu per *Estan tocant la nostra cançó*; Èxits d'Or per *Estant tocant la nostra cançó*; Associació d'Actors per *Mar i Cel*; Joanot per *media naranja, medio limón*.

Teatre: *Ex*, de Muriel Robin i Pierre Palmade (T. Borràs, 2008); *Paradís*, de Jordi Galceran i Esteve Miralles. Música d'Albert Guinovart. Dir. Josep Maria Mestres. Bitó Produccions. Temporada Alta. Teatre musical. (T. Condal, 2005); *Acosta't (Closer)*, de Patrick Marber. Dir. Tamzin Townsend. (Teatre Villarroel, 2003-04); *Cuando Harry encontró a Sally*, de Nora Ephron. Música i lletres Joan Vives. Dir. Ricard Reguant. Teatre musical. (T. La Latina, 2002-03); *Palabras encadenadas*, de Jordi Galcerán. Dir. Tamzin Townsend. (T. Infanta Isabel, 2001); *Chicago*. Dir. Ricard Reguant. Teatre Musical (T. Nuevo Apolo, 1999-2000); *Àngels*, direcció i coreògrafia Barry McNabb. Espectacle musical (Teatre Tívoli, 1998); *Blues en la nit*, Espectacle musical. Teatre Arnau, 1996-97); *Germans de sang*, de Willy russell. Dir. Ricard Reguant. (T. Condal, 1994-95); *Tots dos*, amb Carles Sabater. Espectacle musical al voltant de la figura d'Stephen Sondheim (T. Borràs i T. Tívoli, 1993-94); *Memory* i *Nou Memory*, T. Goya i T. Tivoli, 1991-92-93); *Estan tocant la nostra cançó*, de Neil Simon. Dir. Ricard Reguant; *Estan tocando nuestra canción* (1990-91); *Mar i Cel*, de Xavier Bru de Sala. Música Albert Guinovart. Dir. Joan Lluís Bozzo. Teatre Musical (T. Victoria, 1997); *La botiga dels horrors*, Dir. Joan Lluís Bozzo. Teatre musical. (T. Victoria, 1987); *Torna-la a tocar, Sam*, de Woody Allen. Dir. Ricard Reguant. Teatre musical (T. Regina, 1986-87); *Fedra*, de . Dir. Esteve Polls. (T. d'El Escorial, 1994); *Media naranja, medio limón*; *Hotel Plaza suite 719*; *Los tres inocentes, La Sra. Presidenta* tots quatre amb la companyia Paco Moran, 1994-95; nombrosos espectacles amb la companyia de Car.es Lloret i Joan Guasch, 1981.

www.angelsgonyalons.com

Caterina Albert i Paradís

Autora

Coneguda amb el pseudònim de Víctor Català, neix a L'Escala (Alt Empordà) l'11 de setembre de 1869 i hi mor el 27 de gener de 1966.

Filla d'una important família de propietaris rurals, el seu pare esperonà les seves afeccions artístiques. Ben aviat comença a pintar i a escriure. Se subscriu a *La Renaixença*, diari i revista, i compra revistes satíriques i llegeix tota mena de llibres. Segons afirma ella mateixa, va escriure *Parricidi* –narració inclosa en els *Drames rurals*– a l'edat de catorze anys. Es dóna a conèixer amb el monòleg teatral *La infanticida* que és distingit als Jocs Florals d'Olot el 1898, però l'escàndol que es produí arran de saber-se que n'era autor una "senyoreta de l'Escala", la determinà a amagar la seva identitat sota un pseudònim masculí i a censurar l'obra que no va ser representada fins l'any 1967, al Palau de la Música Catalana, com a homenatge pòstum a l'escriptora.

Coincidint amb el Modernisme, el 1902 publica *Drames rurals*, un recull de relats, amb dibuixos fets per la mateixa autora, que constitueix la seva irrupció a la narrativa catalana. L'èxit i el reconeixement foren immediats i durant anys aquest títol designà el gènere breu de temàtica rural marcats tots per la violència, la mort o l'embojament. Li seguiren *Ombrívols* (1904), *Caires vius* (1907) i la novel·la *Solitud* (1905), considerada la seva obra mestra. Després de la publicació de *Drames rurals* (1902), manté correspondència amb Joan Maragall, autor que li retreu la visió negativa que ofereix de l'existència, però l'autora es manté en la seva postura; més tard Maragall es doblega al geni de l'escriptora. També manté una estreta relació literària amb Narcís Oller i Àngel Guimerà entre altres escriptors del moment.

Tot i descobrir la seva identitat, Caterina Albert sempre intenta que es diferenciï la seva vida personal de la literària, amb el nom de Víctor Català. Construeix acuradament la seva actuació pública, mentre preserva la seva intimitat rera la màscara de senyoreta de casa bona, que no passa de ser una aficionada de la literatura. Una actitud coincident amb d'altres grans escriptores del segle XIX europeu. Tanmateix, la solteria persistent i la força expressiva qualificada de "viril" van propiciar una certa llegenda fruit de la sorpresa i el malestar dels crítics davant la dona que escriu.

Des del principi, la temàtica recurrent entorn de la dona i el món rural traspua una visió amarga de l'individu i la societat, lluny d'idealitzacions bucòliques i profundament arrelada a la terra, que cal relacionar amb Maupassant i Ibsen. Es tracta del determinisme naturalista juntament amb una concepció simbòlica que remet a un fatalisme còsmic que engloba i domina el sentit de la vida humana. *La infanticida*, que ja recollia aquests trets, ha estat considerada un antecedent de *Solitud*. Entre les seves primeres obres, cal destacar els poemaris *El cant dels mesos* (1901) i el *Llibre blanc* (1905) i *4 monòlegs en vers* (1901), volum que inclou *La tieta*, *Pere Màrtir*, *La Vepa* i *Germana Pau*. Alguns d'aquests monòlegs són considerats peces de teatre, i, de fet, han estat representats en alguna ocasió.

La novel·la *Solitud* apareix com a fulletó de la revista *Juventut* entre els anys 1904 i 1905. El 1909 es publica la tercera edició, la definitiva, amb la qual obté el premi Fastenrath,

en la seva primera convocatòria, als Jocs Florals de Barcelona. *Solitud* pretén ser un drama rural més extens, amb major deteniment i detall. El tema és la recerca de la individualitat, i de la possibilitat d'assolir una existència separada i lliure per a la dona. L'estructura de l'obra queda encerclada en el cicle temàtic que suposa el viatge iniciàtic de la protagonista, representat per una pujada i una davallada a la muntanya. La novel·la ha esdevingut un text clàssic de la narrativa catalana i ha estat traduïda a set llengües, fins i tot se n'ha fet una versió teatral (1954) i dues adaptacions cinematogràfiques.

En tota l'obra de Caterina Albert sovintegen les referències a la situació de la dona i, particularment, a la seva marginació per raons de sexe. En aquest sentit els temes que inaugura són: l'expressió del desig femení, la crítica a la institució del matrimoni, les relacions entre dones, la maternitat, la solitud o la vellesa. Té plena consciència del que pretén i aquest fet, juntament amb els pròlegs que encapçalen els reculls, dóna idea d'una autora sagaç, independent i plenament innovadora.

Després d'un període de silenci, provocat per la marginació dels noucentistes, l'Editorial Catalana, dirigida per Josep Carner, li publica *La mare Balena* i, posteriorment, *Un film (3.000 metres)* (1926) i *Contrallums* (1930). Després de la guerra civil, arriben els reculls *Vida molta* (1949) i *Jubileu* (1950). També publica *Mosaïc, III* (1946), volum d'articles escrits des de 1903 que descriuen aspectes autobiogràfics. Constitueix un testimoni important per acostar-nos als problemes que hagué d'afrontar com a escriptora.

El 1951 veu publicades les seves *Obres completes* a Editorial Selecta, amb pròleg de Manuel de Montoliu. La segona edició de 1972 inclou un text important de Maria Aurèlia Capmany titulat *Els silencis de Caterina Albert*.

Des d'aleshores, s'han anat succeint les edicions i estudis a la seva obra. Més recentment, les lectures des de la perspectiva dels estudis de gènere han enriquit i il·luminat les interpretacions anteriors.

<http://www.escriptors.cat/autors/albertc>

Fundació
ROMEA
per a les Arts Escèniques

Teatre Romea
Dilluns 23 de març 19.30 h
Entrada lliure

Caterina Albert
es fica la màscara,
Víctor Català
surt a escena

CONFERÈNCIA

Amb **Mercè Ibarz**
escriptora i periodista

Amb motiu de l'obra
La infanticida i Germana Pau,
al Teatre Romea
del 19 de març al 17 d'abril

Per a més informació: Fundació Romea - Tel. 933 181 431 - www.fundaciromea.cat

Mercè Ibarz (Saidí, Baix Cinca, 1954) és narradora, assagista i periodista. Ha dedicat tres llibres a Mercè Rodoreda, l'últim dels quals és *Rodoreda. Exili i desig* (2008) i ha comissariat l'exposició *L'altra Rodoreda. Pintures & Collages* (2008). També ha dedicat estudis i assaigs a Luis Buñuel i ha compilat les proeses de Maria-Mercè Marçal a *Sota el signe del drac* (2004). Autora de *La terra retirada* (1993), *La palmera de blat* (1995), *A la ciutat en obres* (2002) i *Febre de carrer* (2005).

INFORMACIÓ GENERAL

HORARI

De dimarts a divendres a les 21.00 hores

Dissabte a les 19.00 i a les 21.30 hores

Diumenges i festius a les 18.30 hores

Funcions centres d'ensenyament:

Dimarts 24, dimecres 25 i dijous 26 de març a les 17.00 h

PREU

Dimarts, dimecres, dijous, divendres i dissabte tarda: 15 a 20 €

Dissabte nit, diumenge i festius: 17 a 22 €

ACCÉS AL TEATRE ROMEA

FGC Catalunya, Metro Liceu L3, Autobús línies 5, 9, 12, **RENFE Catalunya**

Aparcament La Gardunya: Pl. de la Gardunya i Ciutat Vella: Hospital, 25-29

ATENCIÓ AL PÚBLIC

Servei de cafeteria amb accés directe des del vestíbul del teatre.

Atenció especial i accés discapacitats. Truqueu al 93 301 55 04

VENDA D'ENTRADES

Taquilles del Teatre Romea, T. 93 301 55 04

De dimarts a diumenge a partir de les 16.30 h i fins a l'hora d'inici de l'espectacle.

Tel-entrada 902 10 12 12 (24 h) i oficines Caixa Catalunya (de 8 a 14.30 h)

www.telentrada.com

PROMENTRADA

Central de reserves del Grup Focus. Promocions especials per a grups

Avantatges teatrals per a empleats, sortides teatrals en grup, funcions especials, tiquet regal, campanyes promocionals

Informació i reserves: T. 93 309 70 04 / info@promentrada.es

ROMEA AMB ELS CENTRES D'EDUCACIÓ

Atenció i reserves 93 309 22 68 (de dll. a div. De 9 a 19h, excepte festius)

c/e.centresensenyament@teatreromea.com

dossiers pedagògics: www.teatreromea.com

ROMEA EN GIRA

Distribució Romea en gira per Catalunya i per l'Estat espanyol

Jordi Rebarter - jrebarter@focus.es / Elisabet Torrejón - etorrejon@focus.es / T. +34 93 309 75 38

Distribució Romea en gira internacional de Teatre Romea

Lidia Giménez - international@focus.es / lgimenez@focus.es / T. +34 93 309 75 38

PREMSA I COMUNICACIÓ TEATRE ROMEA

Sara Peralta Garuz / speralta@focus.cat / T. +34 93 309 75 38

Documentació i informació. Sala de premsa

De la web de Grup Focus: www.grupfocus.cat

De la web de Teatre Romea: www.teatreromea.com